

COLUMN

Chrisjan van Marissing

Boekhandel Praamstra

Een vraag die in de boekhandel regelmatig terugkeert is of we een boek hebben voor een afscheid van iemand die met pensioen gaat.

Die vraag is op allerlei manieren te beantwoorden, afhankelijk van de klant die de vraag stelt en natuurlijk ook van de beoogde ontvanger.

Zo zijn er flauwe boekjes te koop die in cartoonvorm of met moppen inspelen op dit fenomeen, met even flauwe titels als 'Eindelijk 65' of 'Hoera met pensioen'.

Een stuk aardiger wordt het als de klant op de hoogte is van liefhebberijen van de jubilaris en we daar op in kunnen haken. Er komt immers een zee van tijd aan voor de pensionado in wording, vrije tijd die nu eindelijk volledig gewijd kan worden aan zijn of haar liefhebberijen. Waardoor boeken over wandelen, museumbezoek, reizen met een camper, tuinieren en al die andere vormen van vrijetijdsbesteding waar dit blad mee gevuld is ook een relevant cadeau kunnen zijn.

Het in november vorig jaar verschenen 'Voor het eerst' van Herman van Veen, is een bundel verhalen waarin hij de confrontatie aangaat met het proces van ouder worden dat hij in zijn eigen lichaam en leven waarneemt. Dit boek werd een bestseller, niet alleen omdat hij bij verschijning mocht aanschuiven bij Matthijs van Nieuwkerk in DWDD, maar natuurlijk ook omdat mensen zich herkennen in zijn ervaring en het fijn vinden daarover te kunnen lezen. Aangezien ik zelf inmiddels de 67 gepasseerd ben (maar nog even niet met pensioen) heb ik zelf ook de behoefte om over dit thema te lezen.

En zo kom ik op de titel van het boek waar dit stuk over gaat:

'De kunst van het ouder worden', met als ondertitel 'De grote filosofen over ouderdom'. De samenstellers hebben een leesbare en toegankelijke bloemlezing samengesteld van teksten uit de geschiedenis van de filosofie over dit thema.

Teksten van klassieke en hedendaagse denkers van Plato tot Simone de Beauvoir, maar ook van literaire auteurs als Dante en Montaigne.

Dit boek is op mijn nachtkastje beland, niet om het in één ruk uit te lezen, maar omdat het een genoeg is om het op een willekeurige bladzijde open te slaan en dan een citaat te vinden, of een brok tekst of een gedachte van een auteur die ooit met hetzelfde verschijnsel worstelde. En je daarom bij het lezen trakteert op een verstandige of wijze of geestige of confronterende uitspraak die je troost biedt, doet grinniken of je het bewustzijn geeft dat je worsteling universeel is en je feiten maar beter onder ogen kan zien.

Een paar voorbeelden. Op pagina 288 is Carl Gustav Jung aan het woord: 'De ouder wordende mens moet weten dat zijn leven niet hoger stijgt en ruimer wordt, maar dat een onverbiddelijk innerlijk proces een beperking van het leven afdwingt.'

Jean Amery, pagina 332: 'Bij het ouder worden moeten wij immers met het sterven leven, een schandalige en ongerechtvaardigde eis, een vernedering zonder weerga die wij niet nederig incasseren, maar als vernederde.'

Het moge duidelijk zijn dat dit een boek is dat je alleen kan geven aan iemand die van enige reflectie houdt. Maar die krijgt dan wel een heel toepasselijk fijn boek.

Joep Dohmen & Jan Baars
(samenstellers)

DE KUNST VAN HET OUDER WORDEN

De grote filosofen over ouderdom

Uitgeverij Ambo
ISBN 978 90 2632 4116
Paperback € 20,99

Deze column is gepubliceerd in:

